Weer

Zoek op trefwoord, titel of auteur

ABONNEREN ZOEK

Binnenland Buitenland Politiek Economie Show Podcast Gezond Bizar

Alle artikelen

Buitenlandse investeerders gaan er vandoor met miljoenensubsidies én winst van zonneparken

VIDEO Buitenlandse bedrijven kopen op grote schaal Nederlandse zonneparken op. De winsten en miljarden euro's subsidies verdwijnen naar het buitenland en dat zet kwaad bloed. Experts willen dat het kabinet ingrijpt.

Paolo Laconi < 16 jan. 2021 Laatste update: 10:28

89 2

Uit onderzoek door deze site blijkt dat van de 33 grootste zonneparken inmiddels 79 procent in buitenlandse handen is. Daarmee verdwijnt maximaal 889 miljoen euro aan subsidiegeld naar het

buitenland. Projectontwikkelaars en investeringsfondsen uit met name Duitsland, China, Engeland en Scandinavië bouwen zonneparken op Nederlandse grond en kopen ze op grote schaal op.

Lees ook

Experts vrezen overal windmolens: 'Ons land gaat in de uitverkoop'

Vattenfall mag in de Maas doorgaan met massaal vermalen van vissen

,,Er is een explosieve toename van zonneparken die vrijwel allemaal in handen komen van buitenlandse investeerders", zegt Jan Rotmans, als hoogleraar transitiekunde en duurzaamheid aan de Erasmus Universiteit een van de grootste aanjagers van de energietransitie. ,,Onze subsidies zijn een melkkoe voor deze investeerders. Het levert ze hoge rendementen op, die ook nog eens weglekken naar het buitenland. Ze verdienen veel geld dat eigenlijk voor de regio bedoeld is."

Lees onder de foto het uitgebreide verhaal over hoe tientallen bedrijven zich op schaarse Nederlandse (landbouw)grond storten om grootschalige zonneparken te bouwen en bekijk of er ook bij jou in de buurt een zonnepark komt.

Zonnepark in weilanden bij Wilp, onder de rook van Deventer. © FOTO HISSINK

1. Zonneparken: een vechtmarkt

Een gouden Porsche Cayenne rijdt het erf op van Nette Kruzenga even buiten Sappemeer. De auto stopt naast haar huis. Een man stapt uit. Het is Symen Jellema, directeur en eigenaar van projectontwikkelaar PowerField. Zijn bedrijf wil het grootste zonnepark van West-Europa bouwen. Op de akkers naast het huis van Kruzenga. Ruim 320.000 zonnepanelen op een perceel ter grootte van 230 voetbalvelden. Groter dan de binnenstad van Den Bosch.

Het is voorjaar 2016. Kruzenga, jurist van beroep, is fel tegen de bouw van het zonnepark, dat haar uitzicht over de landerijen zal verpesten. Een jaar eerder heeft ze met haar actiegroep de rechter zover gekregen om de gaswinning rond Loppersum stil te leggen. Jellema is beducht voor haar faam en reist af naar Sappemeer.

,,Hij wilde ons verzet breken'', vertelt Kruzenga, terwijl ze aan de keukentafel Groningse kruidkoek in plakken snijdt. ,,Hij kwam met mooie praatjes over een duurzame wereld. Het zonnepark zou de biodiversiteit versterken. Bijen zouden afkomen op de speciale bloemen en kruidenmengsels die ze gingen zaaien. Het was stuitend. Vanaf het moment dat hij in zijn gouden Porsche mijn oprit opreed, was voor mij wel duidelijk waar het hem om te doen was. Zo'n zonnepark levert heel veel centjes op.''

Nette Kruzenga en René Cordes aan de rand van het op één na grootste zonnepark van Nederland in Sappemeer. © Corné Sparidaens

Zonneparken zijn aan een razendsnelle opmars bezig. De afgelopen jaren werden er tientallen gebouwd, de komende jaren komen er honderden bij. Kleintjes van een paar hectare, maar ook veel grote. Zonnevelden van meer dan vijftig voetbalvelden zijn tegenwoordig heel normaal.

Grof geld

Een grote lap grond is cruciaal, daarom krijgen landeigenaren - meestal boeren - wekelijks projectontwikkelaars over de vloer. Die bieden grof geld, tot wel tienduizend euro per hectare. Een boer die 25 hectare land verpacht ontvangt jaarlijks al snel zo'n 200.000 euro. Twintig jaar lang. Daarvoor hoeft hij zijn trekker niet één keer de stal uit te rijden.

Geertjan Kloosterboer is melkveehouder in Oxe, onder de rook van Deventer. Hij heeft 120 koeien en 62 hectare land. De afgelopen tijd is hij door meerdere projectontwikkelaars benaderd. Ze hebben bedrijfsnamen waar hij nog nooit van heeft gehoord. Sommigen bellen netjes op, anderen staan onaangekondigd op zijn erf. Of hij een deel van zijn land wil verpachten voor een zonnepark. Ze weten precies wat de rendementen zijn en beloven hem gouden bergen. Het ene bod is nog hoger dan het andere.

Er is veel animo om zonneparken te bouwen, daarom krijgen agrariërs geregeld bezoek

- Niek Tamminga, Solarfields

,,Er zitten nette gasten tussen, maar ook opdringerige types. Die komen met een gelikt verkoopverhaal. Alsof je in zo'n Tel Sell-reclame zit, dat gevoel. Ze doen je geloven dat je een volslagen idioot bent als je niet met ze in zee gaat.''

Soms drinkt hij een kop koffie met ze, benieuwd naar de mogelijkheden. Als boer zit hij er dubbel in: zonneparken snoepen schaarse landbouwgrond af en drijven de prijzen op. Tegelijkertijd ziet hij dat zijn gemeente, Deventer, in 2030 energieneutraal wil zijn. Daarvoor zijn windparken en zonnevelden nodig. Dan kun je de hakken in het zand zetten of je gaat in gesprek. ,,De grondprijzen zijn niet misselijk. Ze bieden je het tienvoudige van de normale waarde. Zo'n deal kan je als boer een goed pensioen opleveren.''

Niek Tamminga is Head of Business Development bij Solarfields, een van de grootste zonneparkbouwers van het land. Hij stuurt zijn mensen op visite bij agrariërs zoals Kloosterboer. Ze drinken veel koffie, maar tot een deal komen is lastig want de concurrentie is moordend.

De tekst gaat verder onder de grafiek...

Buitenlandse investeerders kopen graag Nederlandse zonneparken. De bijbehorende subsidie verdwijnt naar het buitenland. © AD Graphics

,,Net als andere projectontwikkelaars volgen wij de regionale energiestrategieën op de voet'', zegt Tamminga. ,,Er is veel animo om zonneparken te bouwen, daarom krijgen agrariërs geregeld bezoek. Soms worden we zelf benaderd. Dan wil een boer weten wat een zonnepark op zijn land betekent voor zijn bedrijfsvoering.''

Terwijl windparken vooral gebouwd worden door een selecte groep energiereuzen, zoals Vattenfall, Essent, RWE, Eneco en Pure Energie, zit de markt voor zonneparken veel grilliger in elkaar. Aangetrokken door de miljarden euro's subsidies die de Nederlandse overheid verstrekt, duiken tientallen projectontwikkelaars overal in het land op.

Vechtmarkt

,,Het is een vechtmarkt met heel veel concurrentie'', zegt directeur Egbert Ludwig van Bronnen VanOns, een coöperatieve ontwikkelaar van wind- en zonneparken die wil dat de duurzame energieproductie voor de helft in handen komt van de lokale bevolking. In zijn ogen zijn de lucratieve subsidies de enige reden voor commerciële ontwikkelaars om zonneparken te bouwen. ,,De overheid strooit zo kwistig met geld dat je er een prachtige businesscase mee hebt, met rendementen tot soms wel 15 procent. Het gevolg is dat tientallen projectontwikkelaars opduiken, als bijen op de honingpot. Ook dubieuze partijen die het niet zo goed voor hebben met de omgeving. Aan bewonersparticipatie hebben zij geen boodschap. Hun enige motivatie is zoveel mogelijk geld verdienen.''

De tekst gaat verder onder de interactieve afbeelding.

Is de tekst in deze afbeelding onleesbaar? Schakel dan de 'dark mode'-instelling van onze app uit

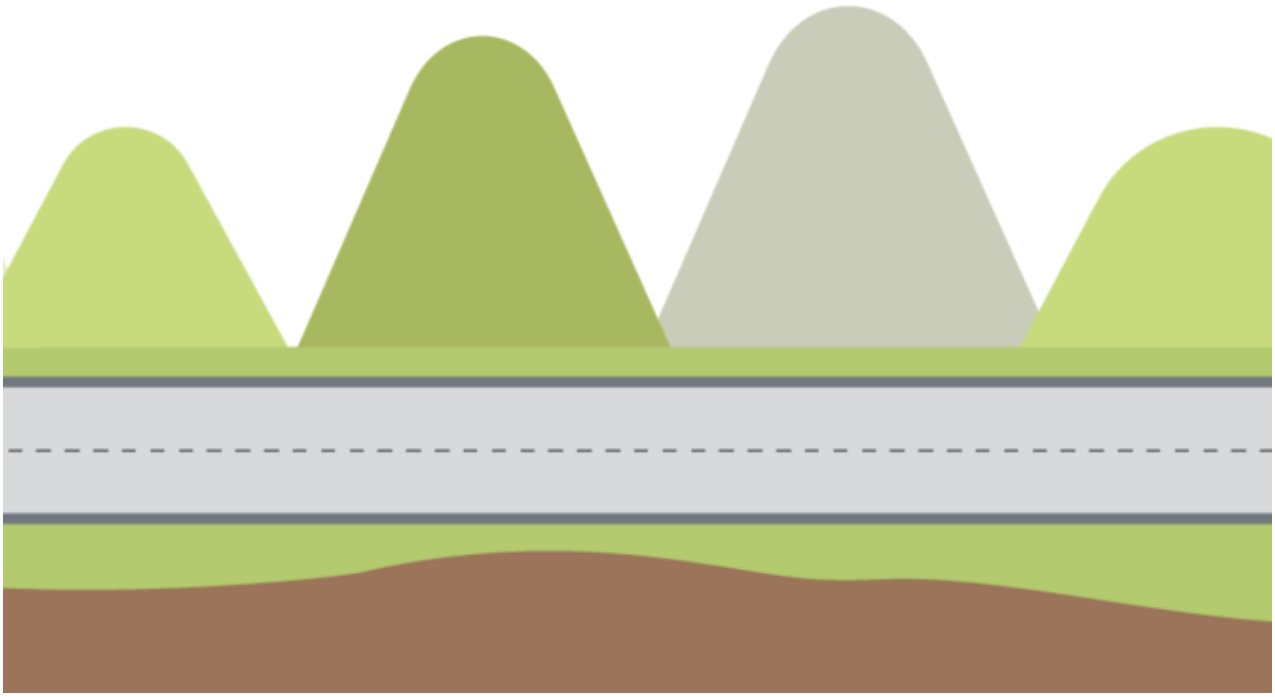

Betrokkenen spreken van wildwesttaferelen en noemen de rotte appels cowboys of sprinkhanen. Vaak zitten achter die projectontwikkelaars buitenlandse investeerders die een zo hoog mogelijk rendement nastreven. Dat botst met de eisen die we in Nederland stellen aan zonneparken, zoals bewonersparticipatie en omwonenden die er financieel beter van worden. ,,Er zijn veel buitenlandse partijen actief op de Nederlandse markt'', zegt Sytse Bouwer. ,,Die zien een zonnepark puur als een financieel model, ze gooien de panelen op het land, zetten er een groot hek omheen en klaar.''

Bouwer is oprichter van het Friese bedrijf GroenLeven, tien jaar geleden de eerste projectontwikkelaar die grootschalige zonneparken ging bouwen. Inmiddels zit hij niet meer in de directie, al is hij nog wel aandeelhouder. Bouwer zag de markt de afgelopen jaren snel veranderen. ,,In Nederland vinden we een goede landschappelijke inpassing belangrijk. We zijn een klein en

drukbevolkt land en grond is schaars. De omgeving mag geen last hebben van een zonnepark. Maar bij buitenlandse ontwikkelaars sneeuwt landschappelijke inpassing volledig onder. Bewonersparticipatie of inwoners laten profiteren van de opbrengst vinden ze niet belangrijk.''

Het optreden van de cowboys zet kwaad bloed. Het zorgt voor weerstand onder burgers omdat zij het gevoel hebben dat er over hen heen wordt gewalst. Daar hebben ontwikkelaars die *by the book* opereren en bewoners wel laten meepraten en profiteren last van.

Sytse Bouwer is oprichter van het Friese bedrijf GroenLeven, tien jaar geleden de eerste projectontwikkelaar die grootschalige zonneparken ging bouwen. © Siese Veenstra

,,Die gasten hanteren de botte bijl, gaan als een olifant door een porseleinkast'', zegt Tamminga van Solarfields. ,,Het negatieve sentiment dat zij zaaien, straalt ook op de rest af. Wij maken mee dat we met een goed plan bij een gemeente aankloppen en dat de wethouder zegt: 'We hebben net een hoofdpijndossier achter de rug met een andere projectontwikkelaar, we verlenen voorlopig even geen vergunningen meer'. Dan voel je het wantrouwen en sta je al met 3-0 achter.''

2. Opbrengst naar het buitenland

Vanuit het buitenland is er de afgelopen jaren een run ontstaan op de Nederlandse zonnemarkt. Bedrijven uit met name Duitsland, China, Scandinavië en Engeland weten de weg moeiteloos te

vinden en hengelen de ene na de andere miljoenensubsidie binnen. Projectontwikkelaars zoals het Noorse Statkraft en Unisun en Chint Solar uit China bouwen grote zonneparken op landbouwgrond. Deze worden vervolgens bij bosjes opgekocht door buitenlandse investeringsfondsen.

Uit onderzoek van deze krant blijkt dat het gros van de zonneparken in Nederland in buitenlandse handen is. Van de 33 grootste zonne-installaties op land is dat inmiddels bij 79 procent het geval. Deze zonnevelden krijgen samen maximaal bijna 1,1 miljard euro subsidie, daarvan verdwijnt 889 miljoen euro (83 procent) naar het buitenland.

Van de 29 grootste zonneparken die de komende jaren gebouwd worden is 52 procent buitenlands bezit, goed voor maximaal 506 miljoen euro subsidie. De verwachting is dat dit percentage nog flink stijgt omdat investeringsfondsen zonneparken vaak pas overnemen zodra ze gebouwd zijn.

Buitenlandse investeerders kopen graag Nederlandse zonneparken. De bijbehorende subsidie verdwijnt naar het buitenland. © AD Graphics

Achterstand

Dat veel buitenlandse investeerders hun pijlen op Nederland richten is niet zo vreemd. Met slechts 9 procent duurzame stroomopwekking is ons land het slechtste jongetje van Europa. Regio's smeden volop plannen om de achterstand in te lopen. In 2030 moet er voor minimaal 35 terawattuur aan groene stroom op land worden opgewekt. Dat komt neer op ruim 2000 windmolens van 3 megawatt en 45.000 voetbalvelden vol zonnepanelen. Iets meer dan een kwart hiervan is inmiddels gerealiseerd.

Bovendien subsidieert de overheid volop om al die projecten vlot te trekken. Dat gebeurt via de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE). Het geld hiervoor wordt opgehaald via een extra opslag op de energierekening van burgers en bedrijven. Vorig jaar verstrekte de overheid 5 miljard euro aan SDE-subsidie. Tussen 2016 en 2024 heeft het ministerie van Economische Zaken zo'n 50 tot 60 miljard euro aan SDE-subsidie beschikbaar.

De bedragen per project zijn niet mis. Zo ontvangt het onlangs geopende zonnepark in Vlagtwedde - 240 voetbalvelden groot - de komende vijftien jaar maximaal 130 miljoen euro. Voor zonnepark Zuyderzon in Almere (35 voetbalvelden) ligt 33 miljoen euro klaar. Deze subsidies lokken veel buitenlandse projectontwikkelaars en investeerders. Die zien wel brood in het bouwen en exploiteren van een zonnepark. Opdrachten gegarandeerd en de overheid betaalt nog flink mee ook.

▲ Zonnepark bij Sappemeer. © Corné Sparidaens

Opvallend vaak zijn het buitenlandse investeringsfondsen die een Nederlands zonnepark opkopen. Zoals het Duitse Blue Elephant Energy (BEE), waar de grote verzekeraar Gothaer Insurance Group achter schuilgaat. BEE (‘Wij maken de wereld elke dag een beetje schoner en mooier’) kocht in juli 2017 het zonnepark Groene Hoek in Hoofddorp. Sindsdien heeft het in Hamburg gevestigde bedrijf nog twaalf andere zonneparken opgekocht, waaronder in Veendam, Andijk en Lelystad. De komende jaren wil BEE 1,1 miljard euro investeren in zonneparken. Dat geld komt behalve van de Gothaer Group grotendeels van particuliere beleggers.

Andere grote buitenlandse spelers die hun vizier op Nederland hebben gericht zijn het Deense Obton Solenergi, dat inmiddels vier zonneparken heeft overgenomen. Ook het Duitse beursgenoteerde Encavis timmert aan de weg. Deze institutionele belegger bestaat pas drie jaar maar koopt in rap tempo windparken en grote zonnevelden in diverse Europese landen. Eerder dit jaar nam Encavis zeven zonneparken over van GroenLeven.

Ook het zonnepark naast het huis van Nette Kruzenga in Sappemeer is inmiddels in buitenlandse handen. Hoewel Kruzenga en zo’n tachtig andere omwonenden in 2016 nog vastberaden zijn om de komst van de zonne-installatie naast hun huizen tegen te houden, verliezen zij hun strijd tegen projectontwikkelaar PowerField. Zodra de SDE-subsidie binnen is (maximaal 101 miljoen euro), staat niets de bouw nog in de weg. Eind 2019 worden de 320.000 panelen op het stroomnet aangesloten.

Dubieuze grondtransacties

De feestelijke opening maakt PowerField-eigenaar Symen Jellema niet meer mee. De man met de gouden Porsche is een paar maanden eerder vertrokken nadat zijn bedrijf in opspraak was geraakt vanwege dubieuze grondtransacties. Van de Autoriteit Financiële Markten krijgt hij een boete van 75.000 euro. Jellema wordt opgevolgd door Henk Bleker. Die neemt als oud-staatssecretaris van Landbouw een groot Haags netwerk mee. Bovendien spreekt Bleker de taal van de boeren, noodzakelijk om grondposities te verwerven voor nieuwe zonneparken.

> **Die bedrijven komen van ver en zetten hier even zo’n joekel van een zonnepark naast ons huis. Nu zijn ze vertrokken en zitten wij met de ellende**
>
> - René Cordes, Omwonende

Kruzenga’s buurman René Cordes woont in een vrijstaand wit huisje. Hij is er twintig jaar geleden komen wonen vanwege de vrijheid en het weidse uitzicht. In de verte zag hij Froombosch liggen. Nu niet meer, want waar zijn tuin eindigt, begint het zonnepark. Er zit hooguit een paar meter gras tussen. Dan volgt een groen hek met prikkeldraad en daarna een oneindige zee zwarte zonnepanelen. Bijna dagelijks had hij reeën in zijn tuin. Sommige aten uit zijn hand. Maar sinds het zonnepark er staat, zijn de reeën verdwenen. Net als zijn uitzicht. ,,We zijn het allemaal kwijt’’, zegt Cordes met melancholie in zijn stem, terwijl zijn hond een plas doet tegen het afscheidingshek.

De komst van het zonnepark heeft Cordes veel stress bezorgd. De onrust is onder zijn huid gaan zitten. Hij was fel tegen de bouw, maar voelde zich machteloos om er iets tegen te doen. De partijen tegen wie hij het opnam weten precies hoe het spel gespeeld wordt, hij niet. ,,Die bedrijven komen van ver weg en zetten hier even zo’n joekel van een zonnepark naast ons huis. Nu zijn ze weer vertrokken en zitten wij met de ellende.’’

Nog voordat het zonnepark in Sappemeer operationeel is, verandert het al twee keer van eigenaar. Nadat PowerField de felbevochten vergunning binnen heeft, verkoopt het de rechten aan Chint Solar, een zonneparkbouwer uit China. Die is gespecialiseerd in het opkopen van zonneparken vlak voordat ze gebouwd worden. De zonnepanelen koopt Chint bij het eveneens Chinese zusterbedrijf Astronergy, zo slaat het twee vliegen in één klap. Na de bouw verkoopt Chint het zonnepark in Sappemeer weer door aan het Duitse Blue Elephant Energy. ,,Het gaat allemaal om geld’’, zucht Cordes. ,,Dit zonnepark levert miljoenen op, maar daar zien omwonenden niets van terug.’’

Het Zonnepark Midden-Groningen bij Hoogezand-Sappemeer. © Chint Solar

Het is niet zonder reden dat buitenlandse investeerders in Nederland opduiken. Zij zoeken naar veilige investeringen, met mooie rendementen en langjarige en voorspelbare opbrengsten. En dat is precies wat een zonnepark doet. Als de zonne-installatie eenmaal draait, zijn de risico's laag en kan er weinig misgaan. In combinatie met de SDE-subsidie, die vijftien jaar lang wordt uitgekeerd, weet de exploitant vrij exact wat de jaarlijkse opbrengst is. En dat voor een periode van twintig tot vijfentwintig jaar.

,,Het is een heel voorspelbare business, met goede en steady rendementen'', zegt oud-GroenLeven directeur Bouwer. ,,Grote investeerders zijn op zoek naar zekere investeringen in stabiele regio's. Een zonnepark ís een zekere investering en Nederland is een stabiel land. Logisch dat ze naar hier komen.''

Het is ook niet vreemd dat de kopers met name uit landen als Duitsland en Denemarken komen. Die landen zijn verder gevorderd met hun energietransitie. Bedrijven en investeerders hebben meer ervaring met energieprojecten en stappen er sneller in dan hun Nederlandse concurrenten.

Directeur Ludwig van Bronnen VanOns ziet dat zonneparken zijn verworden tot een aantrekkelijk financieel product. Vlak voor of vlak na de bouw worden ze opgekocht door buitenlandse partijen.

Het gaat deze bedrijven volgens Ludwig niet om het opwekken van groene stroom. ,,Als broodjes kroket een hoger rendement zouden hebben, zouden ze hun geld daarin investeren. Het vervelende is dat de winst die een zonnepark twintig jaar maakt óók naar het buitenland vloeit, net als de miljoenen euro's subsidies. Dat geld zien we niet meer terug.''

> **Een zonnepark ís een zekere investering en Nederland is een stabiel land. Logisch dat ze naar hier komen**
>
> - Sytse Bouwer

Ludwig snijdt een punt aan waarover binnen de sector veel onvrede bestaat. Het ontwikkelen van wind- en zonneparken is in Nederland geen sinecure. Vrijwel ieder project stuit op een muur van weerstand. Als de opbrengsten óók nog eens in de zakken van buitenlandse bedrijven verdwijnen, dan ondermijnt dat het draagvlak voor de energietransitie.

,,Er is een explosieve toename van zonneparken die vrijwel allemaal in handen komen van buitenlandse investeerders'', zegt Jan Rotmans, die als hoogleraar transitiekunde en duurzaamheid aan de Erasmus Universiteit een van de grootste aanjagers van de energietransitie is. ,,Chinese, Duitse, Engelse en Scandinavische bedrijven verdienen op deze manier veel geld dat eigenlijk voor de regio bedoeld is. Onze subsidies zijn een melkkoe voor deze investeerders. Het levert ze hoge rendementen op, die ook nog eens weglekken naar het buitenland. Ze lachen zich een kriek: zij gaan er met ons geld vandoor en wij zitten met de gebakken peren.''

De tekst gaat verder onder de video waarin verslaggever Paolo Laconi 5 vragen over de bouw van windmolens en zonneparken behandelt...

3. Lokaal eigenaarschap

Om het draagvlak voor de energietransitie te vergroten moeten de lusten en lasten lokaal eerlijker worden verdeeld. Niet alleen buitenlandse bedrijven die de winst opstrijken of een klein groepje boeren dat slapend rijk wordt; óók inwoners en lokale bedrijven moeten financieel beter worden van een wind- of zonnepark om de hoek. 50 procent lokaal eigenaarschap is het streven, stelt het klimaatakkoord. Juridisch afdwingbaar is dit echter niet.

Lokale energiecoöperaties spelen een belangrijke rol. Zij treden steeds vaker op als ontwikkelaar en mede-eigenaar van een windpark of zonneveld. De leden bepalen wat er met de opbrengst gebeurt, meestal wordt die lokaal geïnvesteerd. Bijvoorbeeld door op het dak van het plaatselijke zwembad zonnepanelen te leggen of de kantine van de voetbalvereniging te isoleren. Inmiddels zijn er ruim zeshonderd energiecoöperaties in Nederland en ieder jaar komen er tientallen bij.

,,Buitenlandse bedrijven interesseert lokaal eigenaarschap niets'', zegt hoogleraar Rotmans. ,,Het zijn veredelde sprinkhanen die zoveel mogelijk geld willen verdienen. Het is veel beter als zonneparken lokaal geworteld zijn. Energiecoöperaties zijn daar een geschikt middel voor. Burgers die zelf investeren of aandeelhouder zijn. Zo voorkomen we dat zonneparken massaal in buitenlandse handen vallen én blijft het geld in de regio om verder te verduurzamen.''

> **Het is veel beter als zonneparken lokaal geworteld zijn**
>
> - Jan Rotmans, hoogleraar transitiekunde en duurzaamheid

Siward Zomer is directeur van Energie Samen, de brancheverenigingvoor burgerenergiecoöperaties. Hij helpt mee lokale initiatieven voor wind- en zonneparken te realiseren. Omdat verreweg de meeste projecten uit de koker van commerciële bedrijven komen, probeert

Energie Samen coöperaties te koppelen aan een projectontwikkelaar. Een ingewikkelde opdracht, commerciële partijen zitten meestal niet te wachten op samenwerking.

Bouwen en cashen

,,Commerciële partijen die willen doorverkopen gaan niet uit zichzelf 50 procent van hun project weggeven, want zo voelt dat'', zegt Zomer. ,,Lokale inmenging vinden ze lastig, ze denken dat het leidt tot stroperigheid. Bovendien: als je in excelsheets droomt van 20 miljoen winst en er klopt een lokale coöperatie aan die mede-eigenaar wil worden, dan halveert je winst. Dat is voor zo'n bedrijf lastig uit te leggen op het hoofdkantoor, die wil het liefst snel bouwen en cashen.''

In de praktijk valt het percentage lokaal eigendom vies tegen. Uit de recent verschenen 'Monitor participatie hernieuwbare energie op land' van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat blijkt dat slechts 4 procent van de productie door zonneparken in lokaal eigendom is. Bij windparken is dat aandeel met 13 procent groter, meestal gaat het om agrariërs met windmolens op hun land.

Projectontwikkelaars vinden het vooralsnog lastig om het eigendom te delen. Holland Solar, de brancheverenigingvoor de zonne-energiesector, stuurt brieven naar gemeenten waarin het waarschuwt dat lokaal eigendom juridisch niet afdwingbaar is. Het is een streven, meer niet - vindt de brancheclub. ,,We doen ons best, maar we zijn het niet verplicht'', zegt Holland Solar-directeur Amelie Veenstra. ,,Onder onze leden zien we cultuurverschillen. Sommige weten de samenwerking met lokale energiecoöperaties te vinden, anderen hebben daar moeite mee en willen er liever onderuit.''

Een groot zonnepark in de weilanden bij Wilp. © FOTO HISSINK

Voor hoogleraar Rotmans is duidelijk dat het zo niet langer gaat. Het kabinet moet in actie komen, en snel ook. ,,Er moet acuut regelgeving komen die het voor energiecoöperaties vergemakkelijkt om zonneparken te ontwikkelen. Anders dreigt wildgroei en profiteren vooral grote buitenlandse investeerders van onze energietransitie. Dat kan niet de bedoeling zijn.''

Grijpt de overheid niet in, dan is volgens Rotmans de weerstand onder burgers over een paar jaar niet te overzien. ,,Zodra mensen zien dat hun omgeving wordt volgebouwd met zonneparken en de opbrengst naar het buitenland verdwijnt, komen ze in verzet en dat leidt weer tot vertraging van de energietransitie.''

Even buiten Sappemeer trekken grijze wolken samen boven het op één na grootste zonnepark van Nederland. In de verte steekt het elektriciteitsstation uit boven de rijen zonnepanelen, als een opzichter die een oogje in het zeil houdt.

Dit soort zonneparken is big business, het heeft helemaal niks te maken met lokaal duurzaam. Het wordt ons opgedrongen en klaar

- Nette Kruzenga

Nette Kruzenga en haar buurman René Cordes staren door het hek over het grijze industrielandschap. Ze storen zich aan verhalen over een eerlijke verdeling van lasten en lusten, over omwonenden die financieel een graantje meepikken van de energietransitie.

,,Mooie verkooppraatjes'', zegt Kruzenga. ,,De waarheid is dat dit soort zonneparken big business zijn, een speelbal voor het grote geld. Het heeft helemaal niks te maken met lokaal duurzaam van onderaf. Het wordt ons opgedrongen en klaar.''

Van lokaal eigendom is in Sappemeer geen sprake, omwonenden kregen niet de kans financieel te participeren. En een gebiedsfonds waarin een deel van de winst wordt gestort en waarmee lokale projecten worden betaald is er ook niet. De omgeving staat met lege handen.

Cordes schudt zijn hoofd en loopt terug naar zijn tuin. Het liefst zou hij verhuizen naar een vrije plek met mooi uitzicht. Zoals hij gewend was. Maar hij twijfelt. ,,Wie zegt me dat ik dan niet wéér een zonnepark naast mijn huis krijg?''

Bekijk hieronder alle video's van de Universiteit van Nederland:

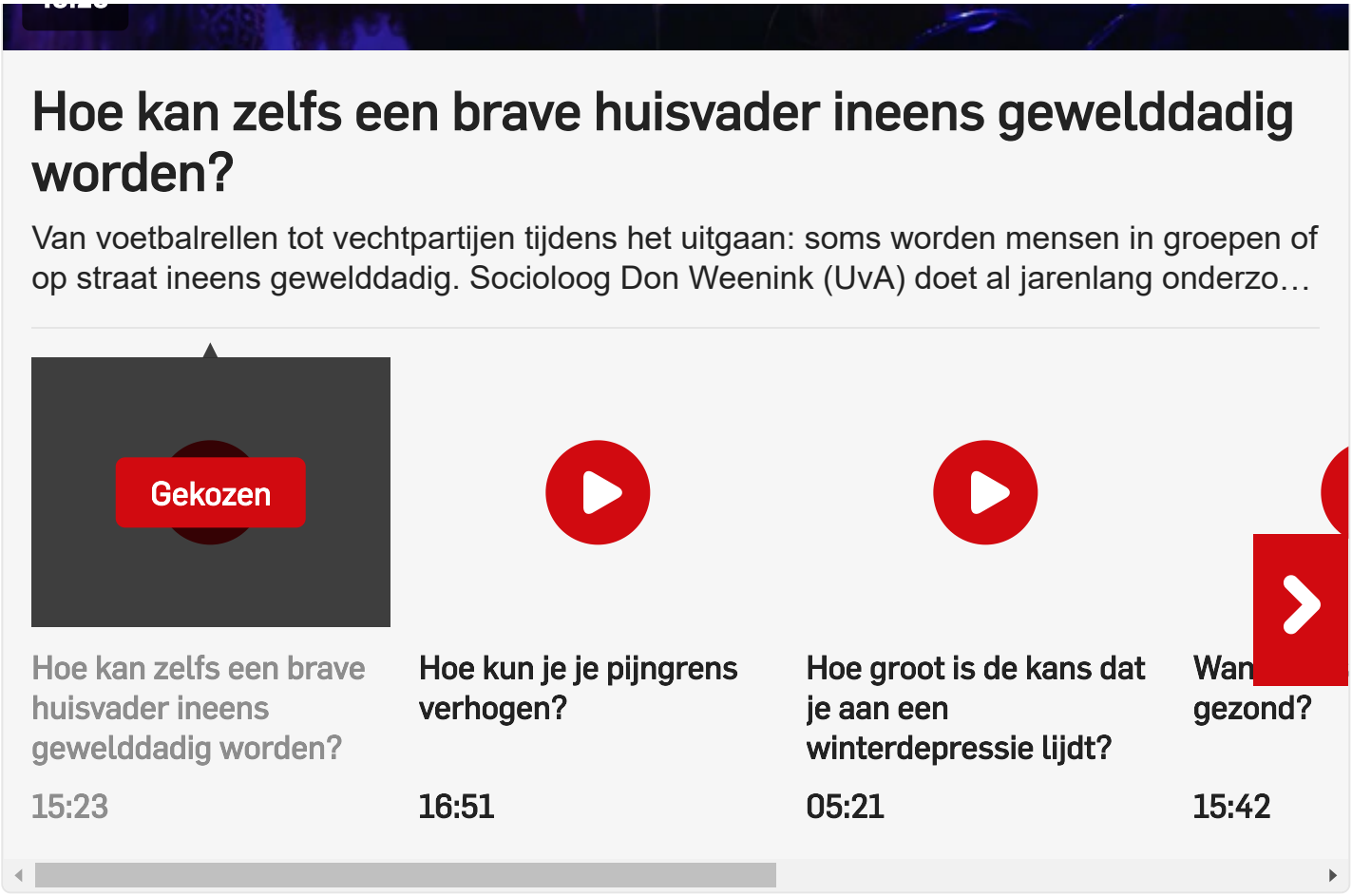

Je las zojuist één van je gratis PREMIUM artikelen.

Onbeperkt lezen op DeStentor.nl en in de app?

Log in als abonnee.

1. Kies je looptijd

Hoe langer de looptijd, hoe voordeliger

MEESTE VOORDEEL

24 maanden
€ 5,20 per 4 weken

12 maanden
€ 6,07 per 4 weken

Altijd opzegbaar
€ 6,95 per 4 weken

Na deze periode heeft u een maandelijks opzegbaar abonnement tegen het dan geldende reguliere tarief. Op dit moment is het reguliere tarief € 6,95 per 4 weken.

2. Vul je e-mailadres in

voorbeeld@domein.com

Met dit e-mailadres log je in en heb je toegang tot onze website en app.

3. Kies je betaalmethode

Automatische incasso

NL91 XXXX 0417 1643 00

Door mijn IBAN-rekeningnummer in te vullen geef ik toestemming voor automatische incasso van € 5,20 per 4 weken.

Ik ga akkoord met de actie- en abonnementsvoorwaarden

Doorgaan

Als abonnee van DeStentor.nl ontvang je per mail nieuws, aantrekkelijke aanbiedingen, actualiteiten en productinformatie. Je kan dit wijzigen bij jouw voorkeuren.

LEES MEER

Login ›

NET BINNEN

11:10 PREMIUM Peter Rijkers zag hoe online binnenkwam. Nu wil hij met zijn fysieke schoenenwinkel terrein heroveren op webshops, straks na corona

26-01 Amazon opent bezorgcentrum bij Schiphol: 'Duizenden pakketten per dag'

25-01 PREMIUM Philips-baas: Te lang gewacht, WHO waarschuwde al jaren voor een pandemie

25-01 PREMIUM Divitel uit Apeldoorn eindigt op plek 44 in Innovatie Top 100

25-01 PREMIUM Allerrijksten nog rijker, armsten nog armer

BEKIJK ALLE ARTIKELEN

MEEST GELEZEN

Kappersbond: 'Wanhopige kappers gaan illegaal knippen, ze moeten eten'

13.703 keer gelezen

Het standaard vakantiehuisje van Center Parcs verdwijnt: 'Onze gast wil luxe'

8.637 keer gelezen

DHL opent pakketpunten in 250 Hema-winkels

2.924 keer gelezen

Italiaans modemerk stuurt beroemde Chinese actrice weg na rel om draagmoeder

839 keer gelezen

Philips-baas: Te lang gewacht, WHO waarschuwde al jaren voor een pandemie

427 keer gelezen

WEBWINKEL

TREATMENTS® Valentijn giftbox incl. dagje Wellness

Van ~~€116,50~~ voor €34,95

Online cursus | Gitaar

Van ~~€69,95~~ voor €27,00

Online cursus | Microsoft Office incl. Office licentie

Van ~~€399,00~~ voor €25,00

Online masterclass | Toch op reis: stap in voor een trip langs de planeten

Voor €19,95

Rijks, Masters of the Golden Age

Van ~~€125,00~~ voor €110,00

BEKIJK ONZE AANBIEDINGEN

MEEST GEDEELD

DHL opent pakketpunten in 250 Hema-winkels

16 keer gedeeld